

Polak Sumienny

PISMO CODZIENNE N. 26.

WTOREK dnia 25 Stycznia 1831 roku, o godz: 2 w południe.

Umieszczamy zapadłą dnia wczorajszego UCHWAŁĘ SEJMOVĄ.

IZBA SENATORSKA I IZBA POSELSKA,

Stosownie do przedstawionego Im przez Komisyye Sejmowe projektu i po wysłuchaniu tychże Komisyyi; zważając potrzebę oznaczenia władzy, jaka Naczelnemu Wodzowi Wojsk Polskich od Narodu powierzona być ma, uchwały i uchwalają jak następuje:

Art. 1. Dowódzca Wojsk Polskich nosić będzie tytuł Naczelnego Wodza siły zbrojnej narodowej, używać zaś będzie jako oznakę rangi dubeltowego haftu jeneralskiego i na szlifach na krzyż złożone dwie buławy hetmańskie.

Art. 2. Kierunek siły zbrojnej, jako też mianowanie Dowódców i Officerów, aż do stopnia Pułkownika włącznie, należy do Naczelnego Wodza, na wyższe zaś stopnie przedstawionych od niego kandydatów, Rząd Najwyższą władzę sprawujący zatwierdza. Urzędnicy i officialści wszelkiego stopnia do czynnej służby wojskowej należący, mianowanemi będą przez Wodza Naczelnego.

Art. 3. Wszystko co się ściąga do obrony kraju, pomnożenia, uzbrojenia, ubioru i żywności wojska, winno być przez władzę wykonawczą, na żądanie od naczelnego wodza przedewszystkim załatwione i skuteczne.

Art. 4. Prawo zawierania układów o zawieszenie broni, służy Naczelnemu Wodzowi.

Art. 5. Do Naczelnego Wodza należy, rozdawanie krzyżów i orderów wojskowych, stosownie do ustaw.

Art. 6. Naczelny Wódz mieć będzie prawo oddawania wojskowych wszelkiego stopnia, przeciw przepisom wojskowym wykraczających, pod Sąd Wojenny; zatwierdzania i wykonywania Wyroków, oraz ułaskawienia.

Art. 7. Nim prawo karne dla Wojska uchwalonym na Sejmie zostanie; obowiązujące za X. Warszawskiego przepisy karne, zachowanemi i teraz będą.

Art. 8. W okolicach działań Armii, w stanie wojennym ogłoszonych, wszelkie osoby cywilne, z jakiegokolwiek powodu, tymże działaniom uszczerbek przynoszące; na rozkaz Naczelnego Wodza, aresztowane i do właściwych Sądów cywilnych natychmiast po przyaresztowaniu odesłanemi być winny.

Art. 9. Naczelnemu Wodzowi zachowane jest prawo, oddawania pod Sąd wojenny osób, które za szpiegów przez nieprzyjaciela użytych, uznaniemi będą.

Art. 10. Naczelny Wódz mieć będzie głos stanowczy w Rządzie, w tém co się rzeczy wojennych dotyczy, a to dopóki tego miejscowe położenie głównej kwatery, bez uchybienia działaniom wojennym dozwoli.

Niniejszą Uchwałę po nadaniu Jój przez Izbę Senatorską, i Izbę Poselską mocy prawa zalecamy i rozkazujemy umieścić w dzienniku praw oraz przesłać do Senatu, Komisyyi Rządowych i wszystkich Władz Krajowych, a w szczególności zalecamy Komisyyi Rządowej Sprawiedliwości, prawo niniejsze jako mające wszelką moc obowiązującą ogłosić.

Dan w Warszawie dnia 24 Stycznia 1831.

Prezydujący w Senacie
(podpisano) X. A. Czartoryski.
Sekretarz Senatu
J. U. Niemcewicz.

Marszałek Izby Poselskiej
(podpisano) Wł. Hr. Ostrowski
Sekretarz Izby Poselskiej
(podpisano) Xaw Czarnocki.

Za zgodność z Oryginałem X. Czarnocki Dep. Okr. Stanisławowskiego.

POSIEDZENIA IZB SEJMOVYCH.

Ciąg dalszy z dnia 22 b. m.

Do głosu *Posturzyńskiego* Dep: w N: 24. Pol: Su: na s. 99 umieszczonego uastępujący dodatek umieszcza się:

„W dotychczasowych dyskusyach nad projektem obecnym, uważam najważniejsze, a rozmaicie rozwiązywane pytanie: czyli Izba Senatorska z Poselską łącznie lub rozdzielnie we wszystkich przypadkach obradować mają? Ja jestem za rozdzielnoscia z powodów: że Izba Senatorska równie jak Izba Poselska ma swój byt i jest wpływem z Konstytucyi roku 1815. a zatem powinna mieć i swój głos niezależny od Izby Poselskiej, straciłaby go zaś, a nawet straciłaby swoje moralne życie, przez połączenie się do wszystkich obrad z Izbą Poselską, a raczej wcielenie do téjże; trzykrotna bowiem prawie większość członków ostatniej, przeważałaby w każdym razie Senat.

Słyszałem ja tu i czytałem wpismach publicznych z pewnym wyrzutem Izbie Poselskiej uczynionym: że zadziwia to nie mało, iż Izby powołują się na konstytucyą, na prawa, gdy to wszystko przez rewolucyą 20 Listopada r. z. zniesione zostało. Ja jednak tego zdania nie dzielę: Rewolucya bowiem obaliła władzę wykonawczą, i te wszystkie zasady jakie zamiarom w manifestie Sejmu objawionym są przeciwne, wszystkie zaś inne, a więc i Konstytucya z roku 1815 i prawa z niej wynikłe, tak długo szanowane być winny, dopóki z postępem czasu ulepszone, lub w miejsce ich nowe postanowione nie zostaną, rozumować przeciwnie, jest to prowadzić kraj do straszego chaos i zgubnej anarchii, nie zaś do udoskonalenia instytncyi potrzebnych krajowi. Zarzut Członków

przeciwko rozdzieleniu Izb, opierający się na usunięciu zwłoki czasu, gdy od razu przedmioty w Izbach połączonych obradowane będą, odpiéram uwagą: że projekt właśnie nie pominął względu na nagłość w szczególnych okolicznościach, jak na przykład, co do stanowienia obrzędu zawierania traktatów; zastrzegam prócz tego remarki nad szczegółami projektu.“

Adress Polaków z Paryża wniósł, nie *Swirski*, ale *Swidziński* Posel.

IZBA SENATORSKA.

O godzinie 11 zebrał się Senatorowie, galerye już były napełnione — odczytaną została lista Senatorów obecnych po odczytaniu protokołu ostatniego posiedzenia, polecił prezydujący odczytać Odezwę Marszałka Izby Poselskiej, którą zawiadamia, iż Izba Poselska przyjęła manifest przez Deputacyą Sejmową do Dworów zagranicznych wydany, usprawiedliwiający rewolucyą z d. 29 Listopada; poczem nastąpiło odczytanie manifestu wiadomego Publiczności, następnie Senat manifest takowy przyjął i do akt swych wpisać polecił.

Senator *Dembowski* wniósł, że gdy w manifestcie pomiędzy innemi punktami zgwalcenia konstytucyi, jest i ten, że Senat w czasie koronacyi pomnożony został Członkami nie mającymi kwalifikacyj, przeto on w dniu tymże nominowany nie czuje się mocnym zasiadać w Senacie, dopóki obie Izby Sejmowe na to nie zezwolą; dlatego, oddał się z krzesła i zajmuje krzesło dla Członków Izdy przeznaczone.

Toż samo powtórzyli *Tomasz Hr. Łubiński*, *Józef Hr. Krasiński* i *Ludwik Plater*, ostatni dodał: że nie chciał miejsca swego opuszczać w chwili wątpliwéj i dla Ojczyzny najważniejszój, ale teraz wywiązał się już z swego obowiązku.

Po oddaleniu się tych Członków, Izba przystąpiła do dyskusyi nad tą materyą.

Kasztelan *Kochanowski* pochwalił gorliwość oddalających się, uznał ją jednak zbytęzną, bo Królowi służyło prawo mianowania Senatorów na przedstawienie Senatu, jako też i na przedstawienie Namiestnika, a gdy Senatorowie oddalający się oddali krajowi znakomite usługi, jedynie tylko wyrokiem Sądu Sejmowego oddaleniby być mogli; i są nieodwołalni.

Wojewoda *Miączyński* łączył swe zdanie z Kolegą *Kochanowskiem*, oświadczając, iż wyrazy manifestu nie miały na względzie osób, ale wytknięcie uchybień. Książę Prezydujący zalecił odczytać miejsce manifestu tyczące téj okoliczności, był tego zdania, aby w obecnej kwestyi radzić się dawnych zwyczajów Senatu, że Senat wyznaczał pewny termin do kwalifikacyi, i aby wyznaczyć oddalającym się takowy, tymczasem wezwać ich, aby miejsca swe zajęli.

Kasztelan *Nakwaski* był zdania, aby przedmiot ten w obu Izbach rozstrzygnąć podług żądania oddalających się Senatorów.

Kasztelan *Gliszczyński* uważał wniosek Kasztelana *Nakwaskiego* za pozbawiający powagi dawniejszój Senatu, utrzymywał, że Senat nie powinien wyzuwać się z swéj powagi i właściwych mu atrybucyi.

Kasztelan *Dembowski* jako Członek Rządu, oświadcza, że zdaniem jego Senat zbacza od głównej kwestyi w manifestcie, jakoby Król nie mógł mu Członków narzucać. Gdy zaś Senat nie podawał mu w czasie koronacyi Kandydatów, a tém samém opuszczono kardynalny warunek ważności nominacyi, sądził: że obok manifestu mającego się ogłosić Europie, nie należy zatrzymywać w Senacie Członków stanowiących

argument przeciw myśli tego manifestu, ale ich wyłączyć wypada.

Wojewoda *Miączyński* z przyczyny, że Cesarz Rossyjski jako Król Polski miał prawo mianować Senatorów z kandydacyi Senatu i Namiestnika, żądał utrzymania Senatorów oddalających się. Książę Prezydujący wsparł zdanie Wojewody *Miączyńskiego* oświadczając, że gdyby ściśle chcieć trzymać się konstytucyi, wielu innych Członków trzebaby wyłączyć z Senatu.

Kasztelan *Hr. Ostrowski* żądał odłożenia téj decyzyi nadal, a zajęcia się ważniejszymi przedmiotami.

Kasztelan *Lewiński* był zdania, że słowa manifestu do samego Króla, ale nie do Senatorów ściągają się, a przeto przedmiot ten nie należy do Izby Poselskiej, i Senat trzymać się winien kandydacyi dopóki istnieje, i nikt z grona jego bez wyroku Sądu Sejmowego wyłączonym być nie może.

Kasztelan *Hr. Ostrowski* uważał, że konstytucya o tyle obowiązuje o ile jój nie zmienia terażniejsze położenie kraju, że zaś Członkowie odwołali się do obu Izb, okoliczność ta obu Izbom przedstawioną być winna, nakoniec wniósł odłożenie tych narad na przyszłość.

Narada przerwana została przybyciem Deputacyi Izby Poselskiej, uwiadamiającej o przyjęciu przez tęż Izbę projektu do prawa o sposobie obradowania.

Po oddaleniu się téj Deputacyi, Kasztelan *Rembielński* żądał prędkiéj decyzyi względem oddalających się Senatorów.

Książę Prezydujący uważał to zdanie za sprawiedliwe i na żądanie Senatu, Senatorowie oddalający się miejsce swoje znowu zajęli.

Deputacya Izby Poselskiej przyniosła adress Obywateli Polaków z Paryża do Izb wniesiony, a przez Izbę Poselską przyjęty, po odczytaniu którego

Adress ten Izba Senatorska przyjęła.

Następnie uchwalone prawo w Izbie Poselskiej o sposobie obradowania przeczytał Sekretarz Senatu, i zabrał głos imieniem Komisyy Sejmowych, Kasztelan *Lewiński* objaśniając projekt, a Kasztelanowie *Kochanowski*, *Małachowski*, *Ostrowski* i *Gliszczyński*, uznali go za dogodny, i oddali sprawiedliwość jego zasadom.

Po czém jednomyślnością projekt przyjęty został.

Książę Prezydujący wyznaczył Deputacyą do uwiadomienia o tém Izby Poselskiej, która powróciwszy oznajmiła, iż Izba Poselska przyjęła tę wiadomość z uczuciami szacunku dla starszych Braci i z potrójnym okrzykiem: *Niech żyje Senat!*

Gdy żaden przedmiot nie był więcéj wniesiony — Książę Prezydujący salwował Sessyą do dnia 24 m. b. na godzinę 10 z rana.

IZBA POSELSKA

Posiedzenie z dnia 24 b. m.

Przed godziną dziewiątą galerya napełniona była arbitrami, Posłowie i Deputowani zaczęli się zgromadzać po godzinie 9éj, a o w pół do jedynastój Marszałek wezwał Izbę do porządku, oraz rozpoczęły się obrady. Sekretarz Sejmowy odczytał listę obecnych Członków; poczem Marszałek oznajmił Izbie z żalem, iż *Kajetan Gawroński* Posel powiatu Sejmńskiego w dniu 15 b. m. zakończył życie, oraz że *Libiszewski* Posel Powiatu Opatowskiego obowiązany iść z wojskiem w pole, opuszcza Izbę Poselską, następnie Marszałek doniósł Izbie: że odezwa do Wojska od Izb Sejmujących Naczelnemu Wodzowi komunikowana z największym uczuciem patriotyzmu przez

tegoż przyjętą została, przyczem Wódz Naczelny oświadczył; że ją przyjmuje nie jako Wódz, ale jako Żołnierz i pragnie aby jak najspieszniej Wojsku była ogłoszoną, wnioskiem jest przeto Marszałka, aby w celu przyjęcia jej przez obiedwie Izby Senatowi została udzieloną; do dopełnienia czego wyznaczył, Posturzyńskiego Deputowanego okręgu Radomskiego i Chobrzyńskiego Deputowanego okręgu Ostrołęckiego.

Zawiadomił następnie Marszałek Izbę, iż perspektywę złożoną na ręcę Modlińskiego Posła Powiatu Radziejowskiego przez Excella Obywatela Warszawy przesłał Naczelnemu Wodzowi, który oświadczył, iż przyjmując ją, ale zapewnia Izbę, iż zawsze tak blisko będzie się znajdował nieprzyjaciela, że jej potrzebować nie będzie. Cała Izba zabrzmiała okrzykami: *Wiwat niech żyje!*

Daliej Marszałek mówił: „Dzień dzisiejszy przeznaczony jest do słuchania rapportu Władz Rządowych z działań od chwili niepodległości Narodu; przeszłość wprawdzie mniej nas obchodzi, ale potrzebnym jest obraz pokrzyżowanych działań zeszłego Rządu, aby lepiej o nim sądzić można było; wystawi on położenie kraju siłę naszą i środki potrzebne w dalszym postępowaniu; po rozłączeniu się powrócimy do Izby Poselskiej, i naradzać się będziemy nad projektem o atrybucjach i ograniczeniu Władzy Naczelnego Wodza.

Ponieważ adresa i projekta w działaniach porządkowych Izby, podług przyjętej zasady, naprzód powinny być umieszczone, zabrali przeto głosy Członkowie Izby Poselskiej.

Barzykowski przedstawił adres do Izb Sejmowych od Obywateli Województwa Płockiego, przemawiając: „Zmiana Wodza nie ma żadnego wpływu na okoliczności tyczące się obrony kraju, wkrótce po odebraniu wiadomości o tym ważnym wypadku, zgromadzili się Obywatele mojego Województwa i oświadczyli, że postanowili ostatnią kroplę krwi przelać, aby Polska była wolną i niepodległą; że wszelkiemu nieporządkowi stale opierać się, i każdego sprzeciwiającego się porządkowi za nieprzyjaciela uważać będą. Kilkaset Obywateli podpisało adres, który u Łaski Marszałkowskiej składam. *Adres ten odestany został do Komisji Sejmowej.*

Hr. Leduchowski Józef Poseł Powiatu Staszowskiego. Niepodnosiłem dotąd głosu mojego znając niendolność moją i brak wymowy, ale na teraz dla dobra Ojczyzny czuję się obowiązany objawić myśli moje względem położenia teraźniejszego. Uchwalałę Sejmową z dnia 22 b. m. Artykułem 4 wyrzeczono: iż wypowiedzenie wojny, oraz ratyfikacja traktatów i wybór Członków Rządu, nie mniej ich odalenie, zależy od Izb, sądzę przeto konieczną potrzebą, ażeby się Sejm ogłosił za niestający, jakkolwiek mniemam, że osoby powołane do steru Rządu godnie, odpowiedzą swemu powołaniu; może się jednak znaleźć gwałtowna potrzeba roztrzygnięcia Sejmu, jak to przykład mieliśmy z byłego Dyktatora, który szczęściem dla Narodu złożył władzę w chwili, gdy Izby Sejmowe zebrały się; składam przeto projekt ogłaszający Sejm za niestający.

Sekretarz odczytał treść projektu „z powodu Art. 4 Ustawy Sejmowej z dnia 22 b. m. Sejm teraźniejszy zamienia się w Sejm niestający, aż do czasu ustalenia bytu politycznego Narodu i zupełnego urzędzenia Konstytucyjnego.“

Projekt przyjęty i do Komisji Sejmowej odestany.

Marszałek przedstawił dwa projekta Tymowskiego Posła Powiatu Częstochowskiego, pierwszy o uchwaleniu znaku honorowego na czas teraźniejszej

kampanii i drugi o zmianę Statutu organicznego Izby Poselskiej w Artykułach dotyczących Komisji Sejmowych — *Przyjęty i odestany do Komisji Sejmowych.*

Witkowskiego Deputowanego okręgu Mławskiego projekt, o ustanowienie Komitetu nad czuwaniem, aby przerwy w rolnictwie nie było, z przyczyny że projekt ten właściwiej może być, w czasie pokoju przedstawiony *uchwalony został przez Izbę.*

Swinarski Poseł Powiatu Stanisławowskiego wniósł projekt względem otwarcia ksiąg po Województwach, dla zapisywania się w nich Obywateli szczegółowo, którzy przystąpili do rewolucji — *Odestany do Komisji.*

Chodecki Deputowany okręgu Łęczyckiego przedstawił projekt przyszłego składu Komisji Rządowej przychodów i Skarbu — *Członek Komisji Sejmowej* oświadczył, że to będzie umieszczone w projekcie o rządzie. Przedstawiający wniósł, że projekt ten może być informacyjnym dla Komisji Sejmowych — *Przyjęty i odestany do Komisji.*

Gdy żaden więcej projekt nie był przedstawiany, a Izba Senatorska, lubo już była jedynasta godzina, nie zebrała się, Marszałek zaimitował Sessyą na czas krótki.

Posłowie stanęli na około Marszałka i wnosili, aby korespondencya ex-Dyktatora z Wielkim Księciem będąca w ręku Gustawa Hr. Małachowskiego, Izbie udzieloną była.

Marszałek wezwał Izbę do porządku.

Starzyński wniósł żądanie, aby korespondencya rzeczona była Izbie udzielona.

Małachowski Gustaw. Naprzód winienem sobie, Izbie i Narodowi powinszować, że niesłuchane tu od lat 40 wiadomości dyplomatyczne są do objaśnienia żądane. Zapytany o korespondencyą ex-Dyktatora z Wielkim Księciem, nie wahałem się na chwilę w zupełności udzielić jej Izbie. Jawność bowiem zaręcza niepodległość, lubo korespondencya ta nie jest ważną, jak niektórzy Członkowie mniemali. — *Słuchajcie! Słuchajcie!* przeczytał następnie list Generała Chłopickiego do W. Księcia w języku francuskim w którym tłumaczy się: „że tylko siła zagniła go do przyjęcia dowództwa, aby był Panem wypadków.

Leduchowski Jan. Jakkolwiek Hr. Małachowski zdaje się usprawiedliwiać ex-Dyktatora, wyrazi jednak listu odczytanego, „*że nie Naród, ale zgraja powstała*“ są ubliżające Narodowi, bo 10 Grudnia, kiedy list był pisany, już wiadomość jak iskra elektryczna rozszła się po kraju, i cały Naród przystąpił do rewolucji.

Małachowski w odpowiedzi przyznał, że nie należało mieć Narodu, i że winą jest ex-Dyktatora jego postępowanie.

Starzyński. Na liście odczytanym jest data 10 Grudnia, kiedy już Sejm był zwołany, okazuje się przeto, że ex-Dyktator knował już wówczas zdradę, wnosząc więc: aby był za zdrajcę uznany i pod sąd oddany.

Jezierski Jan Hr. żądał wyjaśnienia, przez kogo list ten był przesłany, zapewnić bowiem można, że w dniu tym samym, kiedy wyjechał do Petersburga, missya do Mikołaja nie miała sobie listu tego poruczonego.

Wiszniewski żądał wiedzieć, czyją ręką kopia listu jest pisana, a ztąd można mieć objaśnienie potrzebne w tem względzie.

Małachowski oświadczył, że nie może objaśnić żądania Jezierskiego.

Głos Krysińskiego Sekretarza Dyktatora powołać. *Małachowski*. Jego gorliwości winienem posiadać nie tej kopii.

Leduchowski Jan żądał nadania właściwych stopni Regimentarzom i Officerom przez nich mianowanym.

Zapytanie: czy nie może być wniosek ten do Komisji odesłany.

Leduchowski, nie można tysiąca młodzieży na łodzie zostawiać.

Marszałek doniósł, że Senat się zgromadził. Deputacja poprzednio wyznaczona do odniesienia projektu odezwy do Wojska udała się do Senatu.

Projekt dotyczący atrybucji i ograniczenia Władzy Naczelnego Wodza został wniesiony i przez Sekretarza odczytany.

Marszałek wniósł dodatek, Artykułu 4go, oraz że tytuł Naczelnego Wodza odpowiada tytułowi Cesarzewicza, przeto żądał odmiany Naczelnika lub Hetmana — *Wiele głosów* — Hetman! Hetman!

Deputacja wróciła z Senatu i oświadczyła, iż Senat najmie się roztrząsaniem projektów i o skutku Izbę zawiadomii.

Wałowski, Członek Komisji Sejmowych zabrał głos, wyraził: że lubo nie posiada wiadomości wojskowych, jednak ulegając rozkazowi zdaję sprawę co do przedstawionego projektu — w samym głosie wymownie usprawiedliwił Redakcję projektu, wyrażając się że należy uwolnić z pod jarzma despotyzmu Litwę, Wołyn, Podole i Ukrainę, oraz że jeszcze jeden artykuł pominięty został do tyczący przysięgi naczelnego Wodza, który za niestósowny przy położonem zaufaniu, przez Kommissyę, uznany został, nakoniec, że większa władza została mu projektem udzielona, aniżeli jej skromność jego wymagała, a to dla dobra kraju.

Jasiński uczynił wyjaśnienie przyczyn rozprzeżnienia władzy Naczelnego Wodza nad jego żądania i zachęcał do przyjęcia projektu, aby nie tracić i chwili czasu, potrzebnej szczególnie w terażniejszych okolicznościach.

Swirski odwołał się do patriotyzmu Sejmujących i prosił, aby nietrwonili czasu nad Dyskussjami.

Sołtyk Franciszek oświadczył, że *Swirski* myśl jego z ust mu wyjął i odstąpił od głosu, podobnie oświadczyli inni Członkowie, że od głosów zastrzeżonych dla siebie odstepują.

Witkowski mówił, ale go nie słuchano i zagnano do przestania, wyraził jednak, że potrzebaby, aby i urzędnicy mający nadzór żywności, do odpowiedzialności sądów wojennych byli pociągani.

Liczne głosy. Prosimy o wotowanie.

Marszałek wniósł dodatek do projektu objęty Art. 1, projekt więc składający się wprzód z Art. 9. przydany ma sobie Art. 10. przyjęty jednomyślnością.

Przystąpiono do głosowania przez powstanie i projekt jednomyślnością prawie przyjęty został bowiem tylko jeden Wężyk poseł powiatu Łosickiego był przeciwny projektowi, lecz później oświadczył się za projektem.

Marszałek wyznaczył Deputacją z posłów Tymowskiego i Wężyka, aby doniosła Senatowi o przyjęciu tego projektu przez Izbę poselską.

Deputacja wróciła z oświadczeniem że Senat zajmie się natychmiast obradowaniem nad tymże projektem. *(Dalszy ciąg nastąpi)*.

Cena egzemplarza pojedynczego groszy 10. — Frenumerata miesięczna w Warszawie Zł. 6, na prowincyi Saniewski Felix Wydawca odpowiedzialny.

Z KSIĘGI IV EZDRASZA ROZDZIAŁU IX I X (*)

Czemuż tak płaczesz rzekłem do Niewiasty,
Siedzącej w polu otwartem
Wkoło niej same i ciernie i chwasty
W odzieniu była podartem
Łzy na jej twarzy, popiół na jej głowie
A żal ciężki w każdym słowie.
Czemuż tak płaczesz, żkąd te niepokoje
Czemuż tak gorzkość serce twoje?
Raz jeszcze pytam: ona niepodniosłszy lica
Niech się, rzeknie, o Panie twoja służebnica
Napłacze jeszcze do woli,
Mam na sercu gorzkość wielką,
Straciłam pociechę wszelką,
A ja znów pytam, jakaż twoja biada?
Ona tak mi odpowiada:
„Byłam za mężem, lecz przy wszystkim szczęściu,
„Nie byłam płodną w zamęściu;
„Żąd dla obojga strapienie nie małe,
„Więc przez dni wszystkie, i przez nocy całe
„Lat więcej dziesięć błagałm Pana,
„Nakoniec prośba nasza wysłuchana,
„Poczęłam syna, sądz jakie wesele...
„Przyszli sąsiedzi, przyszli przyjaciele.
„Składając dzięki Twórcy Najwyższemu,
„Poświęciłam się cała Synowi mojemu,
„Już przyszedł do lat, wziął oblubienicę
„Gdy w nocy, właśnie idąc do łóżnice
„Padł i duszę wyzował: we mnie krew się ścięła
„Pogasiłm światła, rozpacz dom zajął
„Przyszli Sasiędzi, by żal mój pocieszać
„Lecz skoro ciemność z światłem zaczęła się mieszać
„Gdy wszyscy już odeszli, jam się z łóża zwlekła
„I pokryjomu na to pole tućciekła,
„Nie chcąc wrócić do miasta, ni w ciężkim mym znoju
„Nie przyjmować pokarmu ani też napoju.
„I bez pociechy, coby łzy moje otarła
„Płakać tylko i pościć, ażbym tu umarła...
„Niebaczna! rzeknę, przestań bluznierczemi wargi
„Szerzyć twe skargi:
„Jęczysz i pościsz odedni już wiele
„Płaczesz Syna twego zgonu,
„Cóż jest twa strata z stratą Izraela
„I poniżeniem Syonu...
„Nie jedna jesteś obciążona żalem
„Patrzaj na łzy Jeruzalem
„Ujrzysz smutne wszystkich twarze
„Zburzona Pańska Świątynia
„Porozwalane Ołtarze
„Nietknięta przymierza Skrzynia
„Leży rozbita: pogasły świeczniki,
„Umilkły pienia, radośne okrzyki,
„Z progów Przybytku kapłan odepchnięty,
„Splugawione ofiar sprzęty,
„Pojmani sprawiedliwi: młodzież uciśniona,
„We łzach każda matka, żona,
„Zwyczaj przodków naszych zakazane
„Imię cośmy nosili, ledwie nie zmazane
„Powszechny smutek, w trwodze Syon cały
„I Rady Jego omdlały.
„Zawistne wrogi zuchwale z nas szydzą
„Bośmy w tych ręku, co nas nienawidzą;
„Patrz więc Niewiasto na naszą niewolę
„Iżnoś cierpliwie domową niedolę.
„Może Bóg, co przywoził błędnej naszej rzeszy,
„Zlituje się nad tobą, i ciebie pocieszy,
„Długie twoje boleści, twe łzy, twe cierpienie
„Nagrodzi, i po pracy, da ci odpocznienie“
Wstała Niewiasta, na ten głos Pocieszyciela
I poszła płakać z resztą Izraela.

J. U. N.

w Ursinowie 11 Lipca 1828.

(*) Księga ta Ezdrasza, jest uanana przez Kościół nasz S. Katolicki Rzymski, za jedną z Apokryfów — Rozdział ten przetłumaczyłem z Biblii Ewangielickiej, czytelnik może w niej Rozdziały te przejrzeć, i nie zapewne gorszącego w nich nieznajdzie.